

допомагають зрозуміти, чи має уявлення студент про те, що написано. Запитання можуть наштовхувати на відповідь, якщо студент просто розгубився. По-третє, це запрошення додаткових спеціалістів кафедри для моніторингу всієї аудиторії під час контрольної роботи або іспиту. У разі несамостійного виконання завдань студентом, необхідний повторний контроль.

Прозоре оцінювання результатів навчання – також важлива складова академічної доброчесності. На сайті можна викладати результати поточного та модульного контролю. Для викладачів Google-таблиці зручні для заповнювання: можна не розраховувати кожного разу результат, а лише ввести необхідні цифри поточних балів у таблицю. Для перехресного контролю можна надати доступ редагувати таблицю викладачу, який веде практичні заняття.

Ретельне виконання обов'язків студентами підвищує їхній професіоналізм та сприяє подальшому саморозвитку. Мета викладачів – спрямовувати студентів у правильне русло, показати доцільність об'єктивного та справедливого оцінювання знань.

О. О. Гончарова

КОНТРОЛЬ ВИКЛАДАЧА ЗА ДОТРИМАННЯМ СТУДЕНТАМИ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Для викладача дотримання принципів академічної доброчесності передбачає не тільки вимоги до його наукових публікацій, публікацій з наукової або професійної тематики, методичних розробок тощо. Дотримання цих принципів передбачає також необхідність викладачу здійснювати контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти, тобто студентами.

Перш ніж контролювати, керівники закладів вищої освіти, викладачі мають сприяти тому, щоб студенти ознайомилися з цими принципами, усвідомили, що вони є учасниками освітнього процесу, для яких також передбачені принципи академічної доброчесності, за порушення яких передбачено академічну відповідальність. Для цього зі студентами можна проводити семінари, заняття з цієї тематики. Також можна рекомендувати студентам пройти відповідні курси на освітніх онлайн-платформах, наприклад, курс «Академічна доброчесність в університеті» на платформі ВУМ. Оскільки поняття «академічна доброчесність» на нормативному рівні вперше було закріплено в новому Законі «Про освіту», викладачам також не буде зайвим підвищувати власні компетенції з цього питання.

Наразі сучасні інформаційні технології активно використовуються в навчальному процесі. Так, у деяких ЗВО студенти мають можливість зі свого домашнього комп'ютера отримати доступ до лекцій в електронному

вигляді, отримати відеолекції, взяти участь у вебінарі. Також можуть у будь-який час, не виходячи з дому, скласти проміжний чи модульний тест у вигляді онлайн-тесту. Дійсно, для студентів заочної, дистанційної форми навчання, для студентів денної форми в умовах скорочення аудиторних годин онлайн-тести спрощують для викладача перевірку самостійних та контрольних робіт, допомагають автоматично і швидко підрахувати бали поточного контролю. Разом з тим, при проведенні такої форми контролю не в аудиторіях навчального закладу викладач не може перевірити, чи самостійно студент виконує завдання. Тобто викладачу потрібно застосовувати такі форми роботи, щоб у студентів не було можливості порушити принципи академічної доброчесності. Окрім цього, викладачу необхідно чітко формулювати вимоги до розв'язання, оформлення роботи та критерії оцінювання, пояснювати неприпустимість плагіату і списування.

*І. В. Берестов, М. Ю. Куценко,
Г. І. Шелехань, О. С. Пестременко-Скрипка*

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

26 вересня 2017 р. на сайті Парламенту України опубліковано текст Закону України «Про освіту», прийнятий 5 вересня 2017 р. Стаття 42 Закону України «Про освіту» присвячена академічній доброчесності.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

На сьогоднішній день питання якості освіти у ЗВО та боротьби з плагіатом взаємопов'язані. Поряд із питанням запобігання плагіату і використовується поняття «академічна доброчесність», яке означає, що в процесі навчання чи досліджень студенти, викладачі та науковці керуються насамперед принципами чесності, чесною праці та навчання. Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятними і жодним чином не толеруються у спільноті.

Необхідно забезпечити інформування як студентів, так і викладачів щодо принципів академічної доброчесності, ознак плагіату тощо. Студенти часто самі не розуміють, що вдаються до плагіату, – більше 60 % студентів, згідно з опитуванням Східноукраїнського фонду соціальних досліджень, не вважають мінімально переписаний чужий текст без посилання на джерело плагіатом.